

UJ CIMBORA

KÉPES GYERMEKLEAP

Napsugár a borus őszi égen.

V. ÉVFOLYAM
33. szám.

1937. NOVEMBER
20.

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR - SZERKESZTI: FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: CLUJ, STR. BARON L. POP No. 5. - TELEFON: 18-87.

Hogy írjuk?

Néhány könnyű szó következik:
 ajakhang, ajakos virág
 ajtószárny, ajtónálló
 akadály, akadályoz
 akadémia = Tudományos Intézet

Toborzó.

A kolozsvári kis cimborák fáradhatatlanok a toborzásban. Ime:

Klein Aranka Székely Magdát, Bogyó Évát, Marosffy Baba Maisner Hedit toborozta be az új Cimborák közé.

Külön köszönetünket fejezzük ki Denis Gallovay angol festőművész bácsinak, aki szintén lelkesen részt vesz a toborzásban s aki legutóbb Kuszto Margit kis cimborát toborozta be.

Fohász.

(3-6 éveseknek).

Szeress engem
 Jó Istenem!
 Szülőimet
 Tartsd meg nekem!

Oltalmazd
 Kis tanyánkat,
 Áldd meg, áldd meg
 Jó anyánkat.

Uj Cimborá szindarabsorozata.

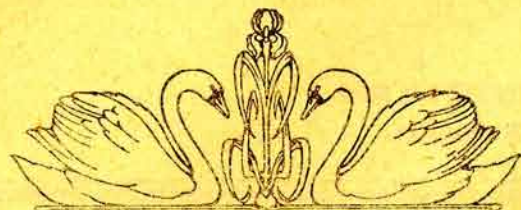
Napról-napra többen érdeklődnek szerkesztőségünkben, hogy lesz-e karácsonyra szindarabsorozat összeállítva. Az érdeklődőknek a következőket üzenjük: Szokásos szindarabsorozatát, amelyben egész évre lehet találni előadási anyagot (karácsonyra, vizsgára, anyák napjára) az idén is összeállítja az Uj Cimborá. Ára portval 25 lej. Ezenkívül megjelenteti külön füzetként Simon: Sándor Karácsonyi öröme és Kirjálné Kovács Emma: Mikulás, Krampuszok és a szegény fiú c. verses szindarabjait. A kettő portóköltéssel együtt 20 lej. A pénz előzetesen beküldendő.

Az Uj Cimborák ismerkedő teadélutánja.

A Zizi nagyszerű előadása óta nem volt alkalmunk találkozni a kolozsvári kis cimboráknak. Pedig bizony szükség volna olyan összejövetelekre, ahol gyermekek — gyermekekkel, szülők a szerkesztőséggel s egymással megismerkedhetnének. Hiszen a gyermeknevelés terén sok olyan feladat van, amely szükségessé teszi a lap szerkesztőségének a szülőkkel való kapcsolatát. Épp ezért is akarja most megrendezni az Uj Cimborá a Szülők Tanácsát. Közelesen, november 27-én, szombaton délután 5 órai kezdettel tea-délután rendez az Uj Cimborá. Erre a tea-délutánra meghívja minden kis cimborá édesanyját, apját s lapunk jó barátait. Ezen a délutánon veti fel lapunk főszerkesztője a Szülők Tanácsa megalakításának gondolatát. Az érdekessége az lesz az egész tea-délutánnak, hogy az Uj Cimborák adják a teát, ők is fognak felszolgálni, a felnőttek majd csak szórakoznak. A tea-délutánra belépti-díj nem lesz, de a tea-megváltás (felnőtteknek 10, gyermekeknek 5 lej) kötelező. Sütemény, cukor, citrom megajánlást szívesen és köszönettel veszünk.

Tudnivalók a kis Cimborák teadélutánjára vonatkozólag.

A tea-délutánon a kis cimborák fognak felszolgálni. Nekik kell ügyeskedni, sűrögni-förögni — kitenni magukért. Azonban vigyázni kell ám, nehogy a nagy buzgalomban a vendégek nadrágját, vagy selyem ruháját teával leöntsék. A rendezők s felszolgáló kis cimborák fehér szalagot viselnek majd a hajukban és egy kis aranyszív lesz a ruhájuk felé kitűzve. Mindenesetre a teendőket előzetesen megbeszéljük, épp ezért is kérjük a kis cimborákat és kedves szülőket, akik el tudnak jönni, hétfőn, 22-én délután 6-7 óra között jöjjenek fel a szerkesztőségbe, a 3-as számú szobába a megbeszélésre. Tudnunk kell előre, kik vállalkoznak felszolgálásra, kik rendezésre, vagy más teendőkre.

Őszi ének.

Irta: **Boríja István.**

...Dal, dal, őszi dal...
ékes mezőm, jaj, de tar!
Kérges tenyér, veríték —
tarságához segíték.

De ha nézem másfelől,
a más' düllön báza nőtt,
Az a jövő reménye.
Búm is apad felére.

Ott pusztulás, itt élet —
békéltető ígézet...
Maradék búm is elszáll:
repíti egy ökörnyál.

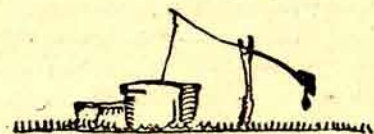
Nagyanyó.

Irta: **Markovits Edit.**

Köd feküdt a falura, sűrű szürke köd. Rá nehezedett az apró házakra, a kis utcákra, az emberek lelkére, szinte megfojtva őket. November utolsó napjai voltak, amikor már minden készül a zord tél fogadására. Reggel és este a nagy ködben fázva, kabátjukat összehúzza jártak az emberek, de nappal még az őszi utolsó lehellete suhant végig a kopár fákon és a napgyöngye sugarai szelid fényvel aranyozták be az ócska kis házakat és a környék magas hegyeit.

Nagyanyó ott ült a kis lócán az udvaron. Fázósan burkolózott be nagykendőjébe és arcát a nap felé fordította, amely melegen simogatta végig ráncos homlokát. Milyen jó így sütkérezni a napfényben, ülni a kis lócán és pihenni. Nagyanyó bizony nagyon megérdemli a pihenést. Egész életén keresztül csak dolgozott. Most már dolgoznak a gyermekei, a nagyobb unokái, ő meg pihen. Ilyenkor dél felé, ha egy kicsit melegen süt a nap, kiül az udvarra és élénk csillogó barna szeme kutatva jár körül. Nagyanyónak az a meggyőződése, hogy a ház körül minden csak úgy van rendben, ha ő-néz utána. Hiába no, ezek a mai fiatalok nagyon felületesek, nem értenek úgy semmihez, mint az öregek. Ott van ni, az utcaajtó már mgint nyitva van, pedig tegnap hogy fogadkozott a nagyobbik unokája, hogy tíz perc alatt megcsinálja. Éppen most sétál ki egy kendermagos tyúk az utcára. Frissen cseng a nagyanyó hangja, ahogy kiált: „Pista te, gyere csak gyorsan!” Pista már hozzá van szokva a nagyanyó „pihenéséhez”, tudja, hogy kétszer-háromszor is hívni fogja nagyanyó, lát csak lassan, kényelmesen jön. Azóta a kendermagos

ki tudja merre jár, Na, de van is mit haligatni Pistának! Szaladt is gyorsan a kendermagos után, de csak egy jó félóra múlva találta meg a Balogék kertjében. Nagyanyó addig már észrevette, hogy az egyik libának — óh Istenem, éppen a Jucika kedvence — valamelyik gazfickó megütötte a lábát és sántít. Nagyanyó rögtön kutatni kezdett a tettes után, gyanakodott nagyon a szomszédék Janijára, de hát rábizonyítani nem lehetett a dolgot. Jucika sírt, mint a záporosó, nagyanyó alig győzte csitítani. A nagy vigasztalásban észre sem vette, hogy a konyhaajtóban megállt Évica, a legkisebb unoka. Egy darabig csak állt, állt, aztán nekifogott a nagy munkának, odatipegni nagyanyóhoz. Lemászott a három lépcsőn és most ott áll egyedül, támasz nélkül a nagy világban. De Évica nem ijed meg, bátran elindul a hosszú útra. A kertből összeszedett paszulykarók a kerítéshez vannak támasztva, árnyékuk éppen Évica elé esik. Óvatosan keresztüllép rajta, még két lépést tesz, akkor megbotlik egy kőbe és hangos kiáltással orravágódik. Nagyanyó és Jucika felugranak, anya is kiszalad és egyesült erővel csendesítik a síró Évicát. Közbe apa is hazajön, bemennek ebédelni és másnapig megint esend van. Másnap aztán megint kiül a jó öreg nagyanyó a lócára és a gyöngye napsütésben kezdődik a délelőtti pihenés.

A körte.

I. M. Râureanu után
Ford.: Nagy Kálmán.

Aldott jó asszony volt özvegy Kati néni. Megállapodott, okos asszony. És úgy szerette volna a fiát is, Demetert nevelni. Nem mult az Istennek egy áldott napja, hogy ne intézett volna hozzá mindentéle okos beszédek, melyek hasznára szolgálhatnának majd az életben. Azonban ezek a tanácsok az egyik fűlén bementek Demeternek, a másikon pedig kijóttek. Azért nem volt ő nagyon rossz, csak éppen, hogy nem volt valami jó.

Éppen azért, mikor Demeter elindult a faluból, hogy szolgálatba álljon egy udvarháznál, Kati néni ismét tanítóba fogta:

— Drága fiam, látod-e, te most már ki méssz a nagyvilágba. Segítsen meg az Isten s Istennek Szent Anyja. Legyél tisztességes ember, kedves fiam Demeter. Senkit se haragíts meg anyámé. Szolgálj jó szívvvel, annal az udvarháznál. Vigyázz magadra, viselkedj tisztességesen és őrizkedj a falánkságtól, mert ez a te legnagyobb bűnöd.

Még sok szép hasonló beszédet intézett hozzá özvegy Kati néni és mikor az uccasarkon eltűnni látta Demetert, könnybe lábadtak szemei...

Egyetlen gyereke! Mit tehetett volna mást?! Ilyen az anyai szív.

Nem volt rossz dolga Demeternek az udvarháznál. A vele egyenlőek szerették, mert közvetlen és jószívű volt. Az egész szolgálata abból állott, hogy a földbirtokos asztalánál kellett felszolgálnia. Minden úgy ment, mintha zsinóron rángatták volna egy bizonyos napig. Azon a napon, midőn egy ezüst tálon körtét kellett volna az asztalra vinnie, úgy tetszett Demeternek, mintha a körték kacsintának feléje.

Meg-megállt, nézte a körtét, megint megindult... Ördögadta körtéje, hogy verhetné ki az eszéből. S mikor már majdnem belépett volna az ebédlőbe, elesett egy öklömnyi körtét s mindjárt majszolni kezdett.

S mivel a házigazda kiabálni kezdett utána, bevitte a tál körtét és az asztalra helyezte...

— Mi történhetett Demeterrel — gondolkozott a földesúr, miközben hosszán nézett rája.

— Feldagadt a fogad, Demeter, — kérdezte?

Demeter szegény, meg sem tudott mukanni az óriási körtével a szájában.

— Beszélj már jámbor keresztény, mert majd adnak valamit reá az orvosok...

— Hogyisne — gondolta Demeter.

Hirtelen keresztül villant az eszén, hogy le-

nyeli a körtét, csak, hogy megszabaduljon a szégyentől. Azonban a körte szépen megakadt a torkán. Tessék! Egy újabb balszerencse.

A földesúr csak most vette észre, hogy mi történt Demeterrel s miután alaposan megdörögáta, megbocsátott neki...

— Kellett neked lopott körte, Demeter?

Az egész udvarház megtudta az esetet s elnevezték Demetert „körte torkú“-nak.

„Körte torkú“ maradt a neve mai napig is, amiért lopott körtét evett s az megakadt a torkán, mintha csak büntetésül az Isten akasztotta volna meg.

Fékezd meg magadban a falánkságot,

Mert a falánkság testvér a tolvajsággal.

Ötven kislány.

Kérte egyszer anyukáját

Kicsi Rózsikája,

Ötven kislányt hívjon össze

Ünnep-délutánra.

„Sok lesz együtt annyi kislány

Kicsikém, meglátod, —

Hideg van kint s szűk szobában

Azán mit csináltok!“

De Rózsika egyre csak az

Ötven kislányt sirta,

Míg végül is anyukája

Mind-mind összehívta,

Adott nekik jó oszonnát,

Habos csokoládét,

De aztán, hogy sokan voltak,

Csak nem ment a játék.

Kis Rózsika sürgött-forgott,

De hiába fáradt,

Ásításra állt a szája

Már a társaságnak.

Haza is ment valamennyi

Duzzogón, sietve,

Kis Rózsikát mind otthagya

Búsan, pityeregve.

Látod, úgy-e, kicsi lányom, —

Szólott anyukája, —

Ki sokat kér s telhetetlen,

Az mindig megjárja, —

Mert az úgy van: ahol sok van,

Ott a baj is tenger!

Ki kevéssel megelégszik,

Az a boldog ember!

Krúzselyi Erzsike néni.

Péterke csodatyúkjá.

17.

Írta és rajzolta: Nagy Kató.

A varázsló tehát meghalt. Péterkének most már csak egy gondja volt, megtalálni a fekete tyukot. Rögtön hozzáfogott tyukja megkereséséhez s rövid kutatás után egy nagy ládában megkapta összekötözött szárnyakkal kedvenc állatkáját. Nagy volt a viszontlátás öröme; Péterke megszabadította tyúkját a kényelmetlen kötelektől s ez kedves gazdájának közelében a szabadság édes tudatával kezdett ugrádozni és kotkodácsolni. Csakhamar elindultak örömet sugározva maguk körül, a többiek megkeresésére. Nagy volt ám a meglepetés, amelyben részük volt.

Elvitte az ördög.

Írta: Dávid Gabriella.

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy kis fiú, akit Sanyinak hívtak. Sanyi már első elemista volt, szorgalmas, jótanuló, de volt egy nagyon csúnya szokása, még pedig az, hogy, ha játékközben valamelyik barátja véletlenül meglökte, vagy ha valakire megharagudott, sőt egész ok nélkül is mindjárt azt mondta: „Az ördög vigyen el.” Tanító bácsi is nem egyszer hallotta s ilyenkor mindig megszólította Sanyit: „Ej Sanyi! Sanyi! addig emlegeted az ördögöt, míg egyszer csak eljön s akkor téged fog elvinni, mert aki másnak vermet ás, maga esik bele, aki másnak rosszat kíván, azzal történik a rossz.” Ilyenkor Sanyi egy-egy órára nyugton is hagyta az ördögöt, de aztán ismét csak lehetett hallani tőle: „Az ördög vigyen el.”

Az ördögök jó darabig türelmesen hagyták, hogy Sanyi emlegesse őket, de aztán kifogytak ők is a béketűrésből s egy csúnya zivataros őszi este elküldték egyik társukat Sanyi után.

Kinn esett az eső, fújt a szél, zörgette az ablakokat, a kéményben egy bagoly huhogott. Csúnya kísérteties idő volt, az emberek ilyenkor még a kutyájukat sem kergetik ki, Sanyi épen lefeküdni készült, amikor kicsi húga véletlenül rálépett a lábára: „Az ördög vigyen el.” Kiáltotta Sanyi mérgesen, de ebben a pillanatban nagyot zörrent az ablak s Sanyi majd, hogy kővé nem meredt az ijedtségtől, mert senki más nem állott előtte, mint maga az eleven ördög. Az ördög rávigyorgott Sanyira:

„Na most viszlek téged, mert jól tudod, hogy aki másnak rosszat kíván, magának kívánja s azzal ölbe kapta Sanyit, aki sírt, rugott, harapott, de az ördög csak nevetett s vitte is már magával.

Kinn sötét volt nagyon, Sanyi hiába meresztette szemeit, semmit nem látott, csak az ördög parázsló szemeit.

Egyszer csak azon vette magát észre, hogy már ott is vannak a pokol kapujában, ahol két vasvillás ördög állt őrt. Az ördögök szó nélkül félre álltak s beengedték őket. Akkor az az ördög, aki Sanyit idáig hozta, letette s ment jelelni a királynak, hogy megérkeztek.

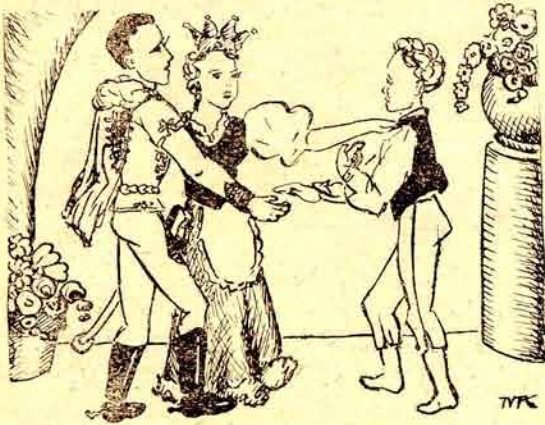
Az ajtónállók egy pillanatra félrenéztek s ezt a pillanatot Sanyi alkalmasnak találta a szökésre s már ott is volt a kapuban. De zörnyű! Abban a percben fülön ragadta az egyik őrt, aki a szökési kísérletet azonnal észre vette s olyat lóditott rajta, hogy egyenesen a pokol közepébe pottyant, ott is egy esomó ördögfióka közé, akik vígan hancuroztak. Na Sanyi kellett ez neked! A kis haszontalanok körül ugrálták, meg-megcsípték, tüzes vasvillára ültették, szóval jól megkínózták, amíg jött egy küldőne, hogy az ördögkirály hivatja magához kihallgatásra.

— Végre! — Söhajtott fel Sanyi abban a reményben, hogy most rögtön szabadon bocsájtják, de bizony nagyon tévedett.

Az ördögök királya szigorúan nézett rá: „Hogyan, hát te még most is fehér vagy, sőt

18.

Ahogy a csillogó terembe beléptek, a királykisasszony mellett az aransujtásos

vitézt pillantották meg. Hirtelen el sem tudták képzelni, hogy kerülhetett ide élő ember fia. Ekkor a vitéz oda lépett Péterke elé, kedvesen rámosolygott és kezét a bátor leány felé nyújtotta.

— Köszönöm neked kedves Péterke, hogy mindig olyan jó voltál hozzám s most végül meg is szabadítottál mennyasszonyommal együtt a gonosz Ludmillusz varázsló karmai közül. Tudd meg, én vagyok az a szürke kis egér, akit a rossz Ludmillusz varázsolta el, hogy elrabolhassa szép mennyasszonyomat. Mostantól kezdve ugye még jobb barátok leszünk?!

Kiléptek a vár elé. Bambula szélesen vigyorgó arccal, örök hűséget fogadott új gazdájának.

szarvad sines. Mutasd csak a nyelvedet! A nyelved is rendes, pedig hát azzal emlegetted állandóan a nevünket.“

— Mi dolog ez — szólt haragosan egyik mellette álló ördöghöz — ti nem tudjátok kötelességeketek? Nem tudjátok, hogy a kihallgatásra így nem lehet hozni senkit? Azonnal vigyétek s a szemem elé addig ne kerüljön, míg a követelményeknek meg nem felel! Sanyi térdre borult: „oh ördögöknek hatalmas ura és királya, könyörülj rajtam, többé még gondolatban sem emlegetem neveiteket“. De az ördögkirály hajthatatlan maradt. „Fölösleges minden szöszaporítás fiam! Sokáig túrtuk hiába való beszédedet, de utóvégre is ördögök volnánk, vagy mi? A mi türelmünk hamar véget ér ám!“ Azzal már oda is intette egyik ördögét s Sanyit gondjaira bízta. „Na most szépen megfeketítünk, olyan leszel, mint bármelyik közülünk“, mondta az Sanyinak s azzal szépen hurkot kötött Sanyi lábaira s fejével lefelé felakasztotta a pokol kéményébe, hadd füstölödjék. Sanyi sírt, ordított, de senki nem vette figyelembe. Mikor már elég feketének találták, azt mondták az ördögök neki: „Most pedig szarvakat kapsz.“ S azzal elévettek két tüzes kalapácsot s Sanyi homlokára ütöttek kétfelől. amitől akkora két daganata lett, mint két tyúktójsa. „Ez még kiesi!“ — állapította meg egyik ördög s azzal a két daganatot bekente parázzsal: „Na így már csak megnő valahogy holnapra“ — mondta. Sanyi azt hitte, menten meg kell halnia a fájdalomtól s mikor még a nyelvét is bekenték azzal a tüsszel, elájult, akarom

mondani felébredt, mert hát Sanyi az egészet csak álmodta.

Úgy bizony, de még ő maga sem akarta hinni, hogy mindez csak álom volt s hogy ő tényleg az ágyacskájában fekszik. Megcsípte jó erősen a karját s mikor érezte, hogy fáj, akkor elhitte, hogy ő az és nem más.

Ekkor Sanyi erősen megfogadta, hogy többé soha senkinek nem mondja: „Az ördög vigyen el“.

A mi házunk.

(5–6 éveseknek).

Irlta: **Peres Sándor.**

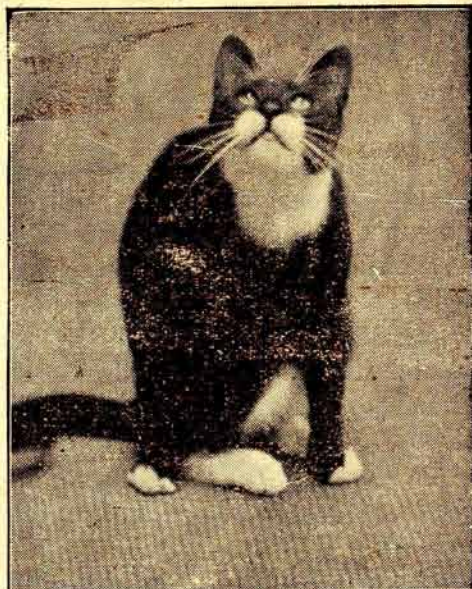
Jó a mi kis házunk,
Jobbat ki se látott.
Édesanyánk keze süt itt
Kenyeret, kalácsot.

Szép a mi kis házunk,
Legszébb a világon:
Édesapánk gondos szeme
Az egész családon.

Ez a mi kis házunk
Százszor is megáldott:
Itt rebeget el ajkunk a
Legszébb imádságot.

Bajszos Peti madárlesen.

Lesen a cica. Néz, néz erősen egy helyre. Ugyan mit lát? Biz egy kis verebecskét. Épp az Új Cimborá kis szürke verebét, amelyik oda-oda száll a kiscimborák ablakához, mindent megnéz, mindent meglát, aztán elmondja a szerkesztő néninek, hogy mit tud a kis cimborákról. Bajszos Peti! erre a kis verébre biz ne fájjon a fogad.

Csevegés Tudóka Ferkóval a Nobel-díjas magyar tudósról.

Írta: Marcella néni.

— Mit hallgattál máma a rádióban Ferkó fiam?

— Többfélét is, de legérdekesebb volt az az előadás, amit a Nobel-díjas magyar tudósról, Szent-Györgyi Albertről tartottak.

— Nos hát mit mondtak erről a jeles tudósról?

Ferkó lelkes, ragyogó szemekkel magyarázott:

— Azt édesapám, hogy nem lehet veszendőbe menő nép az, amelyiknek ilyen fiai vannak. S azt is, hogy itt Erdélyben, Marosvásárhelyen született az édesapja, ő ugyan Erdélytől távol nevelkedett, de soha sem felejtette el, hogy őt egy szál mindig idekötí.

Már az egyetemi tanulmányi idő alatt végzett kutatásokat, kereste a természet titkait, amelyeket az elzár a tudatlan ember elől, de, mint nyitott könyv nyilvánul meg az előtt, aki évek hosszú sorának tudásával, tapasztalatával közelíti meg őt.

— No és tulajdonképpen mi volt az a felfedezés, amely világhírűvé tette, Ferkó fiam? Én ugyan már olvastam a lapokban a

nagy hirt, de akarom látni, hogy figyelted meg azt a fontos előadást.

— A C. vitaminnak a felfedezése. A szervezetnek ugyanis többféle vitaminra van szüksége. Van „E“ vitamin, „D“ és „F“ vitamin, így mondta az előadó. A „C“ vitamint Szent-Györgyi Albert előtt nem ismerték. Hollandiai kutatásai közben jött ő rá, hogy van „C“ vitamin is, amelyiknek a szerepe igen fontos az életünkben, ha hiányozna a szervezünkben, a skorbut nevű betegség lépne fel bennünk.

— És miből állították elő ezt a „C“ vitamint?

— Eleinte állati mellékveséből. A new-yorki vágóhídról ragymennyiségű friss mellékvesét szállítottak a tudós laboratóriumába, de csak kevés vitamint lehetett nyerni belőlük.

1920-ban visszakerült hazájába Szent-Györgyi Albert és ekkor a szegedi klinikák élén végez további kutatásokat. 1932-ben történt, hogy egy este vacsorázás közben zöldpaprika került az asztalra. Egy gondolat villant át a tudós agyán: vajjon a növényekben, s ebben a paprikában nincs „C“ vitamin? S

milyen nagy volt a meglepetése és öröme, amikor sokkal nagyobb mennyiségben talált benne „C” vitamint, mint az állati szervezetekben.

Ma már ezt a fontos orvosi szent Szent-Györgyi Albert felfedezése óta nagymennyiségben gyártja az újpesti Chinoin-gyár, de gyártja a Darmstadti vegyészeti gyár s más külföldi vegyészeti gyár is. Több száz, sőt ezer kilót is gyártanak naponta, amelyet vassal keverve, kis labdacok alakjában adnak a vérszegény, gyenge, beteges gyermekeknek.

— Látod fiam, nem hiába mondtam én neked, hogy sok zöldpaprikát együnk nyáron, meg nyers paradicsomot, mert ezeknek rendkívül jó hatásuk van a szervezetre. De épp ilyen jó a retek, nyers karalábé, sárgarépa, zöldborsó — s a gyümölcsök, amelyek mind tartalmaznak több-kevesebb mennyiségben ilyen, vagy olyan vitamint. No de

folytasd tovább Ferkó fiam, mit mondtak még a rádióban?

— Hogy a felfedezésnek olyan nagy az élettani jelentősége, hogy a legjelesebb tudósnak járó Nobel-díjjal tüntették ki a magyar tudóst, amely díj több millió lejt jelent. Decemberben megy ki a professzor úr Stokholmba, hogy személyesen átvegye a kitüntető díjat.

— Örülök, fiam, hogy ilyen figyelemmel kísérted ezt az előadást. Jól megfigyelted a legfontosabb részeket jegyezted meg belőle. Azt, hogy a tudás, a tanulás az emberiség fejlődését segíti elő, ha azt az igazság és becsületesség szolgálatába állítjuk. S hogy kis nemzetek is eljuthatnak az erős, nagy nemzetek szellemi színvonalára.

A tudást nemcsak a erő adja, de a tanulás, megfigyelés, gondolkodás, kutatás — tapasztalatok gyűjtése s hosszú évek kitartó munkája.

Bányászok a reggeli szürkületben.

Reggel,

ködös, zimankós időben, vagy
ragyogó nyárban, folyton mennek.

Kezökben csákány és lámpa,
szívökben talán a halál-gondolata dobban.

Arcuk beesett, sápadt, szakállas.

Hajuk a gáztól és víztől érdes.

Ruhájuk tépett, akár a szívük,
akár a lelkük és az életük.

Olyan egyhangú lépésekkel
méri az utat, mint a sírásó méri
temetőben a sírt.

Ma már nem látják a napot
s talán holnap se
és holnapután se.

Tíz, húsz, vagy harminc évig
járják e golgotát

és sohasem tudják, hogy visszajönnek-e?

Igy mennek, mennek,
mindennap, tiszta szívvel,
mint Krisztus ment
a Golgota felé.

Molnár Sándor.

Templom.

Irtá: Sz. J.

Milyen szép az Isten háza,
Szent vallásunk szép egyháza:
Magas tornya ég felé int,
Honnán Isten reánk tekint.
Templom tornya figyelmeztet,
Hogy tisztán tartsuk a szívet:
Templom legyen a mi szívünk.
Igy találjuk meg Istenünk.

A birkák.

(Aesopus mese.)

Egy birka-nyáj körül tűz ütött ki.
Nos, menekült is innen mindenki.
Am, a szegény szerencsétlen birkák
Összebújtak, tömörültek inkább.
S a jámbor gyapjasok holott persze
égték s elpusztultak perceről-percere.

S egy számár ordítá, ahogyan csak bírta:
„Jaj, minő számár is az efféle birkák!”

Dr. HERMANN LIPÓT,

Levél egy édesanyához.

Kedves Nagyságos Asszonyom!

Itt a nagy nyilvánosság előtt keresem fel soraimmal, mivel az eset jellemző vonatkozásaiban arra a szerepre, amelyet ma az Uj Cimborá betölt.

III-ik gimnázista leánykája levele adja az indíttatást e sorok írására, amelyből megtudjuk, hogy Nagyságos Asszonyom teljes anyai szigorral jelentette ki, hogy nem járattja több leányának az Uj Cimborá-t, mivel sok a tanulni valója és különben is egy III-ik gimnázistának már nincs szüksége erre a lapra.

A levél sok mindenre rávilágít. Arra is, hogy Nagys. Asszonyom a saját gyermekét sem ismeri. Sem a lapot kezébe nem vette és el nem olvasta. Mert, ha ismerné a leányát, tudná, hogy azt mi érdekli. S ha a lapot elolvasta volna, megítélhetné, hogy van-e benne olyan dolog, ami a leánykájához hasonló koruak figyelmét is le tudja kötni.

Az, hogy valaki járatt egy lapot gyermekének s évek múlva, amikor az már kinő a lap olvasói közül s nem érdekli többé a lap, szülei learendelik, érthető, s mindennapi dolog.

De érthetelen akkor, ha az a gyermek két-ségbeesetten ragaszkodik hozzá, még ha III-ik, IV-ik gimnázista is. A gyermek ösztönösen érzi, hogy mire van neki szüksége, a lelkéből mi hiányzik. Ugy látszik, leánykája olyan barátot talált az Uj Cimborá-ban, akivel lelkileg összefonódott. S ezért sem a sok tanulnivaló, sem a leányka kora nem ok arra, hogy ettől a kis lap-tól megfossa, ameddig ez őt érdekli.

Igaz, hogy a mai tananyag-beosztás jobban megpróbálja a gyermeket, mint régebben. Többet kell tanulnia. Elfárad, kimerül, mire elkészül a napi leckéjével. De éppen azért kell neki egy ilyen kis ujság, amely a kimerült, fáradt lelket felüdíti, tréfáival, mókáival elszórakoztatja. S ne felejtjük azt el, hogy a Uj Cimborá kapcsol nemcsak gyermek és gyermek között, de az élet és az iskola között is. Sok olyan ismeretre hívja fel a gyermek figyelmét, amelyeket az iskolában nem tanítanak, de amelyekre az élet folyamán szükség van, s amelyeknek birtokában kiválik iskolatársai közül, mert tudása biztosabb és sokoldalúbb.

S ha hétközben nincs is ideje az olvasásra, nem baj, ott a vasárnap délután egyedül, vagy barátnői társaságában olvasgathatja az ujságot! Erre minden édesanya megszoktathatja gyermekét, hogy a feladott leckével készüljön el szombaton délután, vasárnap délelőtt, hogy a vasárnap délután játéokra, olvasásra, szórakozásra megmaradhasson. Erre az egy szabad dél-

utánra minden gyermeknek szüksége van, ekkor gyűjt új erőket a következő hétre.

Tehát a sok tanulnivaló nem akadály a leányka az Uj Cimborá-t ne kaphassa tovább.

Lehet, hogy a Nagyságos Asszonyom idejében egy III-ad, IV-ed gimnázista lányt már nagylány számba vettek, akit nem érdekeltek a gyermek s ifjúsági írások.

De a mai gyermek s ifjúság egész más körülmények közt nő és fejlődik. Ezt Önnek, mint édesanyának jobban kellene tudni, mint nekünk.

A mai gyermek s ifjúság élete olyan sivar. Nincsenek ifjúsági mozgalmak, önképzőkörök, melyek figyelemmel kísérjék az első szárnypróbálgatásokat s megsűrjék annak a kis diáknak a kirobbanó sok szertelenségét, képességét, tehetségét.

Ma több megértésre, szeretetre van szükségük az iskolába járó gyermekeknek, mint bármikor. Az Uj Cimborá megérti a ma iskolá-sait. S éppen azt nyújtja neki, amiben hiányuk van s amit sokszor a családban sem kapnak meg: szeretet, jóindulatú érdeklődést képességeik, hajlandóságaik iránt.

Olyan országos mozgalmakat tart ében, amelyekbe mindenkorú gyermek, kis diák bekapcsolódhatik, például: rajz, játékkészítés, ker-tészkedés, levelezés, bélyegcsere, stb. Nem is beszélve a rejtvénytyszerkesztésről, amelyet ők ön-állón végeznek. Egy beszámoló, vagy kitűzött feladat megírása szintén képességeiknek, tehetségeiknek a megsűrője.

És ne felejtjük el azt sem, hogy Erdélyben nincs leány-ifjúsági lap. Az Ön leánya, s a hozzá hasonló koruak érzik, hogy az ő kis külön életük elsodródna, ha nem volna hely, ahol őket külön is számontartják.

Az Uj Cimborá tapintatosan válogatja össze a lapanyagot, hogy abban 6 évtől 14 évig mindenkorú gyermek megtalálja a maga olvasni valóját.

Ha tehát a gyermek érzi, hogy neki a lapra szüksége van, s vágyik abba a közösségbe, amelyet a lap olvasó táborá jelent számára járassa csak tovább neki azt a lapot Nagyságos Asszonyom, még ha III-ik, IV-ik gimnázista is. Vétek és rövidlátó dolog volna abból a világból kiragadni, amelyhez lekének egész melegségével, szeretetével ragaszkodik.

Irtam ezt Nagyságos Asszonyomnak és minden hasonlóan gondolkóó édesanyának.

Meleg üdvözléssel:

Ferenczy László Marcella.

Ahogy kis munkatársaink írnak...

A kis iskolás.

*Kondor Tibi bandukol,
Hátán egy nagy táska,
Forgolódik nagy hetykén,
Hogy mindenki lássa.*

*Szerencsére valaki
Megkérdezi tőle,
— Hová sietsz Tibike,
Tán a zöld mezőre?*

*— Dehogy, dehogy, bácsika!
Jó napot kívánok,
Nem is tetszik tudni, hogy
Iskolába járok?*

*— A táskába mit vizel?
Pala-táblát, irkát?
Tibi büszkén feleli,
— Megmutatom mindjárt!*

*Menjen ki is üríti,
Táskáját a földre,
Előgurul belőle
Alma, dió, körte.*

*Vajas-kenyér, mézes-láb,
Szőlő és gesztenye,
Annyi minden, éhesen
Nem marad Tibike.*

*— Hol az irka, meg a könyv,
Hol a pala-tábla?
— Ott'on hagytam, mert minden —
Nem fér a táskámba!*

Ressmann Baba II. g. o. t.

Bemutakozó.

En még kis elemista voltam, amikor az Uj Cimborát nekem édesapámék megrendelték. Most már gimnázista vagyok, nevem Kallós Zoltán, de az Uj Cimborá most is a leghűségesebb pajtásom és jóbarátom.

A szerkesztő néninél édesapámmal együtt voltunk egyszer benn, de a legnagyobb sajnálatunkra nem volt akkor a szerkesztőségben. Bizonyára legközelebb több szerencsénk lesz.

Szeretettel üdvözlök minden új cimborát.

Találós kérdés.

Fekete piciny boton terem. Mi az?

(MÁK)

A KIADÓHIVATAL POSTÁJA

Az elmúlt héten a következő előfizetések folytak be vidékről:

Hatfaludy Bertalan Dés 200, Öry Imre és Huba Arad 100, Kabai Lajosné Huedin 300, Szatmári Kálmán 335, Klein Tibi 50, Jónás Laci 50, Molnár Erzsébet 50, Papp Évi 50, Róm. katl. Plébánia 100, Péntek Farkas 50, Bodi Sanyi és Tibi 50, Gaesályi Gabi 100, Schott Emil 50, Szász József 50, Kalmár Imre 50, Gondán Jani 50, Szabó Józsi 50, Gyöngyösi Zsigmond 50, Für Éva 50, Papp János 100, Ref. leányiskola 170, Demjen László 50, Blága István 50, Reha Bertalan 50, Kőrössi Ilonka 50, Ulmann Ági 100, Berki Ica 50, Rozenfeld An-

nus 50, Berecki Dezső 50, Csiszár Laci 50, Jónás Kató 50, Szabó Antal 50, Herskovits Edith 100, Nagy Ödön Ploesti 150, Domokos Ella Ciucea 50, Káli Irén Someseni 100, Tóth Gyuri Aiud 100, Dezső Árpád 100, Ács Klára 50, Boesárdi Bözsi 100, Brassai Ella 50, Keresztes Éva 50, Kaba Géza 100, Lőrincz Éva 100, Gálffy Ilka 100, Székely János 150, Ineze Lajos 100, Tormai Béla 136, Ineze Gábor 100, Aczél Magda 50, Lőrincz Lajos 150, Benke István 150, Makkai Kamilla 60, Keresztes András Alba-Iulia 150, Hoffmann Árpád Baia-Mare 200, Aiben Olga Orăștie 50, Mike Sándorné Sft. Gheorghe 100, Marx Éva Aiud 100, Uray Lehel Baia-Mare 350, Turóczy Zoltán T. Sácuse 300, Nagy Albert Cotnari 100, Lukács Rudolf Bușteni 234,

MARCELLA NÉNI POSTÁJA

Kirjálné Kovács Emma. A kotta megerkezett, de már későn, így majd csak a jövő évi színdarabsorozathoz fogjuk használni, az idei évről elmarad. — *Deák Berta.* Meglepetéssel halottam, hogy Sepsiszentgyörgyre kerültél. Mindenesetre szélesebb munkaterületet kaptál. Szerencsét és sikert kívánok a munkálkodásra. — *Horváth Sarolta.* Rajza nagyon jól sikerült. A karácsonyi számban közlésre is kerül. Hasonló rajzokat szívesen veszünk máskor is. Esetleg valami szép újévi, anyáknapi, pünkösdi, husvétii rajzra gondolkodj. Melegen üdvözlöm. — *Nagy Kálmán.* Csibész Csaba alapgondolata jó, azonban a humoros, víg dolgokat nem szabad elnyújtani. Ha Csibész Csabát meghúzza, inkább alkalmas lesz a közlésre. — *Heyszl Böske.* A beigért eredményeket várjuk. Még eddig egyetlenegy megrendelés sem érkezett. A kéziratot, amit visszacapott, kérem majd címemre küldeni. — *Hügel Lajosné Szászrégen.* Kedves levelére válaszoltam és elküldtem a „Zizi” kolozsvári engedélyének a számát, itt ismét megírom: 1915/18. ápril 1937. Hogy haladnak a próbák? — *Özv. Dr. Imre Lászlóné.* A mutatványszámokra még nem jött válasz. Tanulják-e már a gyermekek a szerepeket? Mikor lesz az előadás? Pontosan melyik napon?

Kozma János Csikharcfalva. A bizalmat, amellyel hozzám fordult, köszönöm. Nővérem még a nyár folyamán tett Önről említést, így levele nem lepett meg. Beküldött munkái az elmélyedő, az emberiség problémáival tusakodó és foglalkozó lélekre vallanak. Legtöbbet ígérő a „Fáklyafénynél” című vers. Át fogom adni őket illetékes személyeknek. Irjon máskor is. — *Gr. Bethlen Katinka Aranyosgyéres.* Meghatva olvastam újra meg újra át leveled. Katinám. Amint tehetem, írni is fogok neked külön is. Az új rejtvényeid nagyszerűek, átadom őket a rovatvezetőnek. A rejtvényverseny ügyét megbeszéljük a rovatvezetővel s ha megoldható megvalósítja az Uj Cimborá. A felajánlott díjaknak örvendeni fognak majd a kis cimborák. „A kis pénztárca” ügyes, azonban nincs hozzá leírás, de majd valamit kigondolunk a közlésére. A kis cimborák karácsonyi meglepetésül elkészíthetik majd testvérüknek, vagy édesanyjuknak.

Bódis István. A jelzett 200 lej előfizetés még nem érkezett be. A színdarabokat egyszerűen nyitva küldtük, nem akartunk fölösleges kiadásokat szerezni az utánvételi költséggel. Szíves üdvözlöt.

Gálffy Gáborka. Nem hagyod cserben a rejtvényrovatvezetőt, amint a felhívását elővastad, rögtön hozzáfogtál új rejtvényt szerkesztéshez. Pista bácsi át fogja vizsgálni, s ha megfelelő, közölni is fogja.

Pányi Győző III. el. o. t. és Évike. Még csak négy hónapja járatjátok az Uj Cimborát, de máris megszerettétek és számoljátok a napokat, hogy mikor kell ismét jönni az ujságnak. Együttal be is mutatkoztatok fényképen is. A fénykép nagyszerűen sikerült. Te is, hugo eskád is nagyon aranyosak vagytok a képen. — *Szász Kató V. g. o. t., Klára, Balázs és Juci, Iasi.* Az Uj Cimborá két októberi száma nagy meglepetés és öröm volt számotokra. Meg is rikattak benneteket. Nagyon tetszett nektek a Nemes Nagy Márta meséje a Kezdet és Vég-ről. S örültetek a Végh Blanka bemutatkozójának, mert őt s a nővérét még Brassóból ismertétek. A jókívánságokat köszönöm. Hallgassa meg azokat a jó Isten. — *Turdeán Klárka Kolozsvár.* A jó kertészkedők közé tartozol, a tavasszal kapott virágmagvakat ügyesen visszahoztad. — *Weiss Irénke Kolozsvár.* A kockarajtvényt megfejtetted, be is hoztad a szerkesztőségbe. Atadom majd a rovatvezetőnek. — *Rácz Magda.* Tetszett neked a Hunyadi János-os rajtvény, meg is fejtetted. Ügyes leányka vagy. A megfejtésed részt is vesz a sorsoláson. — *Kovács Judith V. el. o. t. Székelykeresztúr.* Nemcsak megfejtést küldtél be, de újat is szerkesztettél. Látom, hogy szíveden viseled a rejtvényrovat ügyét. A kereszturi kis cimborák az utóbbi időben elhanyagolták a levelezést. De bizonyára írnak majd karácsonyra. — *Léderer Éva Kolozsvár.* Svédországból már meg is jött a válasz az eszperántó levélre és megkaptad a kért bélyegeket. Gondolom, hogy milyen nagy volt az örömed. Két eszperántó szót nem értesz: kapega és kora saluto. Kapega = nagyon kedves, kora saluto = szíves üdvözlöt. Örülök, hogy ilyen szép haladást tettél az eszperántó neyvben. — *Szász Klári, Kató.* Ez már aztán derék dolog! Két új kis cimborát toboroztatok. Látom, életrelvő új cimborák vagytok. A lapot már az új cimboráknak be is indítottuk. — *Pitó Laci III. g. o. t.* A liceum III-ik osztályába jársz. Most léptél be az Uj Cimborá olvasó táborába. Hozott Isten közénk Pitó Laci! Kívánom, hogy még sok örömet szerezzen neked ez a kis ujság.

Humor.

Laci mamája kétségbeesetten csapja össze a kezét:

— Fiam, ki karmolta úgy össze a kezéd?

— Nem tudom, anyuka, majd megnézem az osztályban, hogy kinek a keze van megharapva.

Az »Uj Cimborá« olcsó könyvvására.

Az Új Cimborá az alábbi sorozatokat ajánlja kis olvasóinak:

1. Sorozat.

László Marcella: Nótás Zsuzska (mesekönyv).
P. Jánossy-Tóth: Körbe körénk gyerekek.
Gál Lajosné: A jószág jutalma.
Perédi Ádi: Tavasz kisasszony.

Négy kitűnő mesekönyv pompás díszkötésben, számos képpel

200 Lej helyett csak 155 Lej.

2. Sorozat.

Conan Doyle: Tűzkörüli történetek.
Storm Tivadar: Bábjátékos Pali.
Westermann F. P.: Li Fan bosszúja.
Málnássy: Kis pont.

Csürös Emilia: Fű kizöldül ó sirhanton.
Heltai-Szentimrey: Halhatatlan mesék.

Hat szép mesekönyv egyforma díszkötésben, számos képpel

180 Lej helyett csak 137 Lej,
ugyanaz füzve csak 88 Lej.

3. Sorozat.

Benedek Elek: Gyermekszínház (19 egyfelvonásos szindarab).

Récsi Ede: A diák Jókai (Gyermekszindarab 5 felvonásban).

Gyallai Domokos: Szavalókönyv.

Csürös Emilia: Gyermekszindarabok és köszöntők (füzve).

Négy kitűnő könyv gyermek-műkedvelők számára, minden alkalomra szép kötésben

160 Lej helyett csak 122 Lej,
ugyanaz füzve csak 98 Lej.

4. Sorozat.

F. László Marcella: Az öreg tanító háza.

„ „ A mindentudó könyv.

„ „ A tündérek békekonferenciája.

Simon Sándor: Karácsonyi örömök (karácsonyi szindarab.) Kirjákné Kovács Emma (Mikulás-szindarab).

Székely Miklós: Egy karácsonyfa története (karácsonyi szindarab).

Székely Miklós: Kis János szenvedései (szindarab).

Székely Miklós: Vizsga előtt (kedves diákszindarab).

Hét kötet kitűnő gyermekszindarab

140 Lej helyett csak 120 Lej.

A III-ik és IV-ik sorozat együtt, összesen 11 könyv közel 50 kitűnő gyermekszindarabbal minden alkalomra

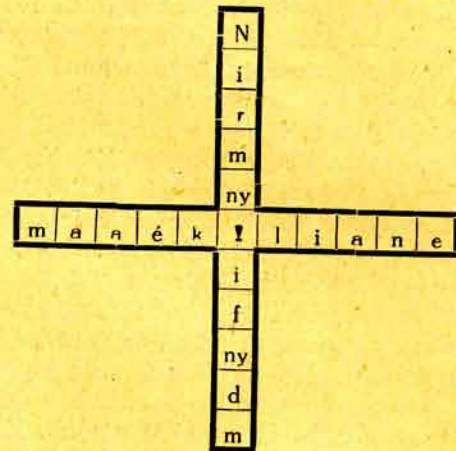
262 Lej helyett csak 205 Lej.

A pénz előzetes beküldése mellett a rendelést portómentesen küldi az Új Cimborá kiadóhivatala: Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

FEJTÖRŐ

1. SZÉLMALOMREJTVÉNY.

Beküldte: Péterffy Sándor, II g. o. ten.

2. NÉVJEGYREJTVÉNY.

Beküldte: Fényes István, I g. o. tan. Arad.

AKIÁRSK NRDÁSO

rádká

IMCKOSL.

Hogy hívják a fenti névjegy tulajdonosát, mi a foglalkozása és melyik városban lakik?

Megfejtési határidő: 1937 december 5. A megfejtők között könyveket sorsolunk ki.

Gyermekek! Aki szép mesékre szeretne tornázní, táncolni, az kérje meg az anyukáját, hogy hozza el a Parádi-Husz mozdulatművészeti iskolába, Piața Unirii 10 (telefon 25—48). Most kezdődnek a mese torna-játék, tánc-ritmus és hallásfejlesztő tanfolyamok. Hetenként 2 órás és mindennapos foglalkoztatás, 3 éves kortól kezdve. Érdeklődni az iskola helyiségében lehet d. e. 10—12-ig és d. u. 3—6-ig.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA.

Főmunkatársak:
TELEKY DEZSÓ, SIMON SÁNDOR
és **KORMOS JENŐ.**

Minden cikkért a szerzője felelős.

Kiadja: a Minerva Nyomdai Műintézet R.-T. Cluj.